[2020] 1 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ 307

ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਏ.

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬੀ.

(2009 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 512)

ਜਨਵਰੀ 06,2020

[ਐੱਨ. ਵੀ. ਰਮਨਾ, ਆਰ. ਸੁਭਾਸ਼ ਰੈੱਡੀ ਅਤੇ ਸੀ.

ਬੀ. ਆਰ. ਗਵਈ, ਜੇ. ਜੇ.]

ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਅਤੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਪਦਾਰਥ ਐਕਟ, 1985: ਡੀ.

ਧਾਰਾ 50 - ਅਫੀਮ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ - ਮੁਕੱਦਮਾ - ਸਜ਼ਾ-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ- ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ – ਆਯੋਜਿਤਃ ਧਾਰਾ 50 ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ - ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ- ਏ. ਐੱਸ. ਆਈ., ਏ. ਐੱਸ. ਪੀ. ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਾ ਕਰਨਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਘਾਤਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਈ.

ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐੱਫ

ਰੱਖਿਆ : 1. ਏ. ਐੱਸ. ਆਈ. ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੀਲ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖ ਕੇ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।ਏ. ਐੱਸ. ਆਈ. ਕੋਲ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦੀਆਂ ਮੋਹਰਾਂ ਨਹੀਂ ਸਨ।ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ ਸੀ।ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸ ਨੇ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਉਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਲਾਕਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਸੀਲਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖ ਕੇ, ਪੀਡਬਲਯੂ 3 ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਏ. ਐਸ. ਆਈ. ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਾ ਹੋਣ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਿਆ।ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੈਮੀਕਲ ਜਾਂਚਕਰਤਾ, Ex.P-10 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਮੂਨਾ ਸੀਲ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਮੂਨੇ ਉੱਤੇ ਮੋਹਰ, ਨਮੂਨੇ ਦੀਆਂ ਸੀਲਾਂ ਨਾਲ ਲੰਬੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ।ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਸਬੂਤ ਦੀ ਲੜੀ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।[ਪੈਰਾ 10 ਅਤੇ 11] [312-ਏ, ਸੀ, ਡੀ-ਈ]

ਜੀ.

2. ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਕ ਨਤੀਜਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਏ. ਐੱਸ. ਪੀ. ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ

ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਨਿੱਜੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਤੋਂ ਛੋਟ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਭੇਜੀ ਸੀ।ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ ਕਿ

ਐਚ.

307

ਏ. **30.04.1999 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੋ। ਜਿੰਨਾ ਏ. ਐੱਸ. ਪੀ. ਦੀ 30.04.1999 ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਮਿਆਦ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ 17.05.1999 ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ । ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ 17.05.1999 ਤੱਕ ਵੀ ਏ.** ਬੀ. **ਐੱਸ. ਪੀ. ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਤਰਕ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਏ. ਐੱਸ. ਪੀ. ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਆਪਣਾ ਕੇਸ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਉਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਐੱਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 13] [313-ਏ-ਸੀ]**

ਸੀ. **3. ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਨੇ ਕਰਾਸ-ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ।ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦਾ ਕੇਸ ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ' ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।[ਪੈਰਾ 14] [313-ਈ]**

ਡੀ. **4. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਦਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ।[ਪੈਰਾ 17] [314-ਡੀ]**

ਈ. **ਤ੍ਰਿਮੁਖ ਮਾਰੋਤੀ ਕਿਰਕਾਨ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ (2006)** 10 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 681:[2006] 7 ਸਪਲਿ.ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 156; ਨੂਰ ਆਗਾ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਅਨਰ। (2008) 16 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ 417:[2008]**10 ਐੱਸਸੀਆਰ 379; ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (2018) 17**ਐਸ. ਸੀ. ਐੱਫ ਸੀ. 627:[2018] 9 ਐੱਸਸੀਆਰ 1006; ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (2011) 3 ਐੱਸਸੀਸੀ 521:[2011] 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 888;**ਵਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ, (2019) ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ. ਸੀ. 170; ਰਾਜ, ਐੱਨ. ਸੀ. ਟੀ. ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਮ** ਸੁਨੀਲ ਅਤੇ ਐਨਰ. (2001) 1 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ 652:[2000] 5 ਸਪਲਿਊ.ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 144 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

<u>ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ</u>

ਜੀ.

[2006] 7 ਸਪਲਿ.ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 156 ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।ਪੈਰਾ 8
[2008] 10 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 379 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।ਪੈਰਾ 8 ਏ
ਐਚ.

[2018] 9 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1006 ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪੈਰਾ 8 ਏ
[2011] 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 888 ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪੈਰਾ 9
[2000] 5 ਸਪਲਿਊ.ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 144 ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪੈਰਾ 15 ਬੀ

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾ: 2009 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ. 512 ਸੀ
1999 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 706-ਐੱਸ. ਬੀ. ਵਿੱਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 22.04.2008 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਮਹਾਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸਿੰਘ, ਡੀ. ਮਹੇਸ਼ ਬਾਬੂ, ਗਗਨ ਦੀਪ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਵਾਤੀ ਜਿੰਦਲ, ਅਮਿਤ ਕੇ. ਨਾਇਰ, ਵਕੀਲ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ। ਡੀ

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੰਜੀਤਾ ਰੋਹਤਗੀ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਵਕੀਲ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਈ

ਆਰ. ਸੁਭਾਸ਼ ਰੈੱਡੀ, ।

1. ਇਹ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਇਕਲੌਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 1999 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 706-ਐੱਸ. ਬੀ. ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਮਿਤੀ 22.04.2008 ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੈ। ਐੱਫ

2. ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਐੱਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਐੱਸ., 1985 ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਮਿਤੀ 20.05.1999 ਅਨੁਸਾਰ ਐੱਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਐਕਟ, 1985 ਦੀ ਧਾਰਾ 18 (ਸੰਖੇਪ 'ਐੱਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਐਕਟ, 1985') ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ 10 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਅਤੇ 1,00,000- (ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ) ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਹੋਰ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਕੱਟਣੀ ਪਵੇਗੀ।

ਜੀ

3. ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 12.09.1996 ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਐਚ.ਸੀ., (ਪੀਡਬਲਯੂ-1), ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ, ਐਸ. ਆਈ. (ਪੀਡਬਲਯੂ-2), ਹੋਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਜੀਪ ਵਿੱਚ ਦਲਬੀਰ ਖੇੜਾ ਤੋਂ ਵਰਯਾਮ ਖੇੜਾ ਵੱਲ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਨਹਿਰ ਮਾਈਨਰ ਦੇ ਪੁਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਲਟ ਦਿਸ਼ਾ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੈਗ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ।ਪੁਲਿਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਨਹਿਰ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਕੰਢੇ ਵੱਲ ਮੁੜਿਆ, ਪਰ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ।ਏ. ਐੱਸ. ਪੀ.

ਅਬੋਹਰ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਬੈਗ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਗਈ। ਐਚ

ਏ. ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, 1 ਕਿਲੋ 750 ਗ੍ਰਾਮ ਅਫੀਮ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 10 ਗ੍ਰਾਮ ਦੇ 2 ਨਮੂਨਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਅਫੀਮ ਨੂੰ ਉਸੇ ਥੈਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਨਮੂਨਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੀਲ ਕਰ ਕੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ।ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੁਕ੍ਹਾ ਨੂੰ ਥਾਣੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਐਫ. ਬੀ. ਆਈ. ਆਰ. ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦਾ ਚਲਾਨ ਪੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ।

4. ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਚਾਰ ਗਵਾਹਾਂ ਸੀ. ਦੇਵੀ ਲਾਲ, ਐਚ.ਸੀ. (ਪੀਡਬਲਯੂ-1), ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ, ਐਸ. ਆਈ. (ਪੀਡਬਲਯੂ-2), ਐਸ. ਆਈ. (ਪੀਡਬਲਯੂ-3) ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ ਲਾਲ, ਕਾਂਸਟੇਬਲ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ।4).ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਧਾਰਾ 313 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੇਸ਼ ਡੀ. ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਗਲਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਨੇ ਸੈਸ਼ਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਨੰਬਰ 17/1999 ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਮਿਤੀ 20.05.1999 ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਪਿੰਡ ਡਾਲਮੀਰ ਖੇੜਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ 1 ਕਿਲੋ 750 ਗ੍ਰਾਮ ਅਫੀਮ ਰੱਖ ਈ. ਕੇ, ਉਸ ਨੂੰ 10 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਅਤੇ 1,00,000-(ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ) ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਹੋਰ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਕੱਟਣੀ ਪਵੇਗੀ।

5. ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਐੱਫ. ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਉਪਰੋਕਤ 706-ਐੱਸ. ਬੀ. ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਮਿਤੀ 22.04.2008 ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ

ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਮਿਤੀ 20.05.1999 ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ।

ਜੀ. 6. ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਮਹਾਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਬੂ, ਵਕੀਲ-ਆਨ-ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੰਜੀਤਾ ਰੋਹਤਗੀ, ਜਵਾਬਦੇਹ-ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਮਾਨਯੋਗ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ।

ਐਚ.

7. ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਏ. ਐੱਸ. ਆਈ. ਸ਼੍ਰੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਯੋਗੀ ਰਾਜ, ਐੱਸ. ਐੱਚ. ਓ. (ਪੀ. ਡਬਲਿਊ.-3) ਨੇ 13.09.1996 ਉੱਤੇ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸੌਂਪੀ ਸੀ, ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਲਿੰਕ ਸਬੂਤ ਅਧੂਰੇ ਸਨ, ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਉਸੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਗਸ਼ਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹ ਸਨ, ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ।ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਸ. ਕੇ. ਅਸਥਾਨਾ, ਏ. ਐਸ. ਪੀ., ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪਾਰਟੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਦੀ ਜਾਂਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਉੱਥੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਅਫੀਮ ਬਰਾਮਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐੱਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਐਕਟ, 1985 ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸੀ

8. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ:

(i) ਤ੍ਰਿਮੁੱਖ ਮਾਰੌਤੀ ਕਿਰਕਾਨ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ[1]. ਡੀ

(ii) ਨੂਰ ਆਗਾ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ।ਅਨਰ [2]

(iii) ਮੋਹਨ ਲਾਲ ।ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਈ

9. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ-ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਨਯੋਗ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਕਿਸੇ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ,

ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।ਉਸ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਜਤਾਇਆ ਕਿ **ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ** [4] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ **ਵਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ** [5] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ **ਮੋਹਨ ਲਾਲ** [3] ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਰੇ ਲੰਬਿਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਅਪੀਲਾਂ ਕੇਸ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੱਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ।

ਐੱਫ

10. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਅਨੁਸਾਰ ਜੋਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਏ. ਐਸ. ਆਈ. ਜਿਸ ਨੂੰ ਐਸ. ਐਚ. ਓ. ਯੋਗੀ ਰਾਜ (ਪੀਡਬਲਯੂ-3) ਨੇ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸੌਂਪੀ ਸੀ ਜੀ

1 (2006) 10 ਐੱਸਸੀਸੀ 681

2 (2008) 16 ਐੱਸਸੀਸੀ 417 ਐਚ

3 (2018) 17 ਐੱਸਸੀਸੀ 627।

4 (2011) 3 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 521.

5 (2019) ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਐਸ. ਸੀ. 170

ਏ. ਇਸ ਨੂੰ ਇਲਾਕਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਇਸ ਲਈ ਲਿੰਕ ਸਬੂਤ ਅਧੂਰੇ ਸਨ।ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਯੋਗੀ ਰਾਜ ਐਸ. ਐਚ. ਓ. ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਏ. ਐਸ. ਆਈ. ਜੋਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ। ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੇ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਯੋਗੀ ਰਾਜ, ਐਸ. ਐਚ. ਓ. (ਪੀਡਬਲਯੂ-3) ਨੂੰ ਸੀਲ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖ ਕੇ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।ਬੀ. ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਏ. ਐੱਸ. ਆਈ. ਜੋਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੋਲ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਐੱਸ. ਐੱਚ. ਓ. ਯੋਗੀ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਮੋਹਰਾਂ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ Ex.P-13 ਰਾਹੀਂ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 13.09.1996 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਸਬੰਧਤ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਫਸਟ ਕਲਾਸ ਨੇ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉੱਤੇ ਮੋਹਰਾਂ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਦੇਸ਼ Ex.P-14 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਅਬੋਹਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਿਆਂਇਕ ਮਾਲਖਾਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ. ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੱਕ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਖੁਈਆ ਸਰਵਰ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਏ. ਐਸ. ਆਈ. ਜੋਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੋਲ ਐਸ. ਐਚ. ਓ. ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਮੋਹਰਾਂ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ ਸੀ।

ਡੀ. 11. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸ ਨੇ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਉਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਲਾਕਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਸੀਲ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖ ਕੇ, ਐਸ. ਐਚ. ਓ. ਯੋਗੀ ਰਾਜ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਿਆ।ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਈ. ਕੈਮੀਕਲ ਜਾਂਚਕਰਤਾ, Ex.P-10 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਮੂਨਾ ਸੀਲ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ

ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਮੂਨੇ ਉੱਤੇ ਮੋਹਰ, ਨਮੂਨੇ ਦੀਆਂ ਸੀਲਾਂ ਨਾਲ ਲੰਬੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ।ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਸਬੂਤ ਦੀ ਲੜੀ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

12. ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਲੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਏ. ਐੱਸ. ਪੀ., ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਬਰਾਮਦਗੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਐੱਫ. ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਏ. ਐੱਸ. ਪੀ. ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਾ ਹੋਣਾ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਘਾਤਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਐੱਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਐਕਟ, 1985 ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

13.ਇਹ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਮਿਤੀ 12.09.1996 ਨੂੰ ਦਰਬਾਰ ਸਿੰਘ, ਐਸ. ਆਈ., (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਹੋਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਜੀਪ ਵਿੱਚ ਦਲਬੀਰ ਖੇੜਾ-2 ਤੋਂ ਵਰਯਾਮ ਖੇੜਾ ਵੱਲ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਨਹਿਰ ਮਾਈਨਰ ਜੀ. ਦੇ ਪੁਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਇੱਕ ਬੈਗ ਲੈ ਕੇ ਉਲਟ ਦਿਸ਼ਾ ਤੋਂ ਆਉਂਦੇ ਵੇਖੇ ਗਏ।ਇਹ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਉਹ ਨਹਿਰ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਕੰਢੇ ਵੱਲ ਮੁੜਿਆ ਪਰ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ।ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਏ. ਐੱਸ. ਪੀ. ਅਭੋਰ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੌਕੇ' ਤੇ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ

ਐਚ.

ਬੈਗ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਗਈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 1 ਕਿਲੋ 750 ਗ੍ਰਾਮ ਅਫੀਮ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ।ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਕ ਨਤੀਜਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਏ. ਐੱਸ. ਪੀ. ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਨਿੱਜੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਤੋਂ ਛੋਟ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਭੇਜੀ ਸੀ।ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ 30.04.1999 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਐੱਸ. ਕੇ. ਅਸਥਾਨਾ, ਏ. ਐੱਸ. ਪੀ. ਦੀ ਜਾਂਚ 30.04.1999 ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੁਆਰਾ ਮਿਆਦ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ 17.05.1999 ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ । ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ 17.05.1999 ਤੱਕ ਵੀ ਏ. ਐੱਸ. ਪੀ. ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਤਰਕ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਐਸ. ਕੇ. ਅਸਥਾਨਾ, ਏ. ਐਸ. ਪੀ. ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਆਪਣਾ ਕੇਸ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਉਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਐੱਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 50 ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੀ

14. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਉਹ ਉਪਲਬਧ ਸਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਦੇਵੀ ਲਾਲ, ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕਰਾਸ-ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ।ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦਾ ਕੇਸ ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ' ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਡੀ

15. **ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ**[4] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ-ਰਾਜ ਵੀ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਕਿਸੇ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚੇਗਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਉੱਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਭਰੋਸਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ **ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਐੱਨ. ਸੀ. ਟੀ. ਦਿੱਲੀ ਬਨਾਮ ਸੁਨੀਲ ਅਤੇ ਏ. ਐੱਨ. ਆਰ.**[6] ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: ਈ

ਐੱਫ

"ਇਹ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੀ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।ਹੁਣ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਨੁਮਾਨ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ।

[6] (2001) 1 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 652

ਜੀ

ਐਚ

ਏ. ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਰਿਕਾਰਡ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ।ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਅਨੁਮਾਨ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਮ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਅਨੁਮਾਨ ਦਾ ਇੱਕ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ।

16. ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ **ਮੋਹਨ ਲਾਲ**[3] ਦੇ

ਬੀ. ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਜਾਂਚਕਰਤਾ ਇੱਕੋ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਪਰ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, **ਵਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ**[5] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ **ਮੋਹਨ ਲਾਲ**[3] ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਰੇ ਲੰਬਿਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਅਪੀਲਾਂ, ਕੇਸ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੱਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ।

ਸੀ. 17. ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਦਖਲ ਡੀ. ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ।ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

18. ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਉੱਤੇ ਹੈ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਬਾਂਡ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।ਉਹ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਬਾਕੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਜ ਤੋਂ ਚਾਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਈ. ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਨਿਆਇਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਬਾਕੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇਗਾ।

ਕਲਪਨਾ ਕੇ. ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ

ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ | ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ |